

I. Mánggalágan dieđut:

Russes dan ealáhusa mii/daid ealáhusaide mat doaimmahuvvo(-jit).

Vearrogeatnegasat guđet 2019:s leat oastán eanadoalu dahje vuovdeopmodaga 2019:s, galget addit sisa RF-1013 skovi.

Galgá almmuhit supmiid mielkeeriid vej. vuovdimis. Galgá earuhit gaskal eriid maid lea vuovdán stáhtii ja eriid maid lea vuovdán priváhta olbmuide.

II. Galle ealli leat doalus

Girjedoallolága 01.12.2004 láchkaásahusa § 6-1 mielde leat girjedoallegeatnegasat gohččojuvvon duođaštít gálvorádjosis "čielggaduvvon bajásbidjamiin"(gálvorádjolistu) mii láchkaásahusas lea čilgejuvvon. Listtus galgá ee. boahit ovdán juohke gálvuu árvu, ja dárbbášlaš čielggadeamit mat čájehit movt dát de leat meroštallon.

III. Areálageavaheami birra dieđut

Deike fievrriiduvvo bajilgovva láigohan, láigohuvvon ja gilvon areálas, ja galle dekára leat geavahuvvon daid šattuide mat 125-128 boasttain namuhuvvojit.

IV. Dieđut orrunovttadagaid birra dan dálás mii adno dahje galgá adnot láigoheapmái

Jus viessu mii dábálaččat geavahuvo ealátviessun, láigohuvvo muhtun áigodahkii, de váldo datge dása mielde.

V. Ovddeš ovdossirdon vuollebáhčaga atnin orrunviessu

Boasttaid 201 - 209 galgá atnit dušše jus gáibiduvvo geasus orrunviesu "jodiheami" ovddeš ovdossirdon vuollebáhčagis 1995 - 2004 áigodagas.

Boasta 201 Jahkeboadus eanadoallu

Lohku vižžo ealáhusdieđáhusa 0402E boasttas. Lohku čájeha ealáhusa netto bohtosa.

Eanadoalu vásttolaš fitnodaga vejolaš badjebáhčaga/vuollebáhčaga oassi váldo dás mielde.

Boasta 203

Dása lasihuvvo dán jagáš vuovdedoalu positiivva vearrogeatnegas sisabohtu, mii vižžo RF - 1177 Eanadoallu 554 boasttas. Vej. oassálastilivdnejuvvon vuovdeovttasoamasteami oktan oassálastimearriidemiin(RF-1221 140

badjebáhčaga/vuollebáhčaga oassi čállo dása.

Boasta 204

Dása lasihuvvo dán jagáš guolgealliealáhusa badjebáza

Boasta 205

Dása lasihuvvo vejolaš mákson buohcanruhta bajábealde namuhuvvon ealáhusaid personsisaboada vuodul.

Boasta 206

Dás mearkkaša nolla dahje negatiiva submi ahte ii leat vuoddu geassit ovddeš ovdossirdon vuollebáhčaga mii lea ássanviesu jodiheames.

207 boasta

Dás gessojuvvo dán jagáš eanandoallegeasus mii vižžo 438 boasttas.

208 boasta

Jus 208 boastta submi šaddá positiivan, de sáhtá ovddeš ovdossirdon vuollebáza gessot nu ollugo submi gierdá. Dát meroštallo 209 boasttas ja submi fievrriiduvvo 209c bostii.

VI. Meroštallat ássanviesu "jodiheame" ovddeš ovdossirdon vuollebáhčaga dan oasis mii sáhtá jagáš sisaboadus váldot gessosiin.

Boasta 209

Dás meroštallo ovddeš ovdossirdon vuollebáhčagis dat oassi maid dán jagi sáhtá atnit. Dát ii sáhte leat badjel báhcán oasi ávkálaš eanandoalu-/vuovdedoallo- ja náhkkeoallosisaboada, mas lea gesson eanandoallegeasus (209c boastta submi), iige dat sáhte leat badjel dábálaš sisaboada (ovdal ovdossirdon vuollebáhčaga gessosa, 209b boastta. Dat mearkkaša ahte jus a boastta lohku (ii adnon ovdossirdon vuollebáhčagiid submi) lea vuolibut sihke b boastta ja c boastta, de fievrriiduvvo a boastta lohku d bostii. Jus b ja/dahje c boastta logut leat vuolibut a boastta, de fievrreduvvo vuolimus lohku d bostii. 209d boastta submi fievrreduvvo sisabohto- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa bostii 3.3.11 ja šaddá jagáš dábálaš sisaboadus njuolga gessosiin.

VII. Bajilgovva ássandálu "doaimma" ovdossirdon vuollebáhčagis.

Boasttat 220 a - c

Boasttat galget addit bajilgovva ovddit jagiid báhcán anekeahtes ovdossirdon vuollebáhčagiid, mat adnojit jagi botta, ja man ollu vel báhcá manjelli atnit.

VIII. Dieđut dáluealáha ja ealátviesu birra

Jus visot dieđut ealátviesu birra leat ovdal addon, eaige leat rievdadusat dán jagi, de ii galgga russestit. Jus dáluealátšiehtadusas boahit ovdan ahte dáluealátoažžu galgá máksit visot goluid mat gusket ealátviesu dollui, de leat dušše 244 - 247 boasttat leat guoskevaččat.

Boasta 242

Boasta galgá dušše devdot jus viessu lea anus ealátšiehtadusa mielde, dahje dat oanehisáiggi geahčen galgá váldot atnui ealátviessun.

Boasta 243

2008:s bohte odđá njuolggadusat ealátviesu/-ásodaga láigohanárvvu meroštallamii.

Gustojeaddji láigoárvomáksinmearit leat Vearrodirektoráhtta 2019 tákserennjuolggadusaid, § 3-2-4:s

Njuolggadusat:

Adnoareála lea visot areála olgoseinniid siskkoabealde mii lea bierggastuvvon dálloatnui, unnimusat 190 cm dáhkkeallodagain. Areálii gullet skugga, feaskárat, olgofeaskkir je. ja bierggastuvvon lanjat gealláris ja lovttas.

Jus viesus/ásodagas ii leat basadan-/riššolatnja dahje hivsset, de vuoliduvvo láigoárvu 25 %:in.

Jus dáluealátoažžu ja doalloaddi orruha seamma viesus/ásodagas, de galgá dáluealátoažžu láigoárvu, meroštallon marjemuš šablónaárvvuid mielde, vuoliduvvot 40 %:in. Dáluealátaddi oažžu dáid háviid 60 % gessosa viessogolui (doaimma ja bajásdoallan).

Boasta 247

Dás ovdanboahit ealátaddosiid submi, mii galgá raporterejuvvo a-dieđáhusas.

X. Vuovdedoallu - rehketdoallooassi fitnodagaide ja ráhkadusaide

Dása fievrriduvvo vuovdedoalloealáhusa brutto doaimmasisaboaiduid bajás bidjan ealáhusdieđáhusa 3000-3900 boasttain. Maññel doaimmagoluid gessosa 268 boasttas boahťa doaimmaboaidus ovdán 269 boasttas.

Oasusservviin ja servviin main lea oassálastinmearri mat eaiggádit vuovddi, lei 2019 maññemus jahki go lei gaskamearálaš merošteapmi.

Oasusservviin ja servviin main lea oassálastinmearri, ja lei 2019 maññemus jahki go lei gaskamearálaš merošteapmi, galget rehkenastit gaskamearálaš vuolledahje badjemerostallan.

Boasta 270

Boasta ii leat áigejuovdii oasusfitnodagaide.

Dása fievrriduvvo biomássa-/muorrabuvttadeami šablonjamerostallon sisaboahu vejolaš sirdima (váljenfriddja) geasus eanadollui, lasihan dihte eanandoallogessosa vuodu. Boastta galgá deavdit vaikko vuovdedoallu ii gustohuvvo gaskamearremearrideami. Šablonjamerostallon sisaboahu maid sáhťta sirdit, galgá maksimálat meroštallot 55%:i muorra/ biomássa buvttadeami bruttosisaboaidus.

Boasta 272

Boasta guoská sidjiide guđet atnet Ealáhusdieđáhusa 1 dahje Ealáhusdieđáhusa 5. Sii galget dán boasttas geassit/lasihit daid supmiid mat leat fievrriduvvon 3890 bostii sisaboahťofievrrideapmi dahje 7890 bostii vuoto- ja massinkonttus geasusfievrrideapmi.

Boasta 273

Go vearromáksi addá sisa ealáhusdieđáhusa 2, de ferte dán boastta atnit go galgá divvut erohusaid mat leat gaskkal rehketdololaš ja verolaš árvvuid, ruovttoluotta fievrredit reanttuid mat leat fievrriduvvon ealáhusdieđáhussii, divvut vearuhis sisaboaiduid/geasus-vuoigaduvvama haga goluid j.e.

Oasseváldiide fitnodagain oassálastimearridemiin mas ain lea gaskamearremearrideapmi, galgá submi sirdot RF - 1220 101 bostii. Oasusfitnodagaide dáfus sirdo submi 345 bostii.

XI. Earenoamáš juohkin muorračuohppamis luondduroasuid maññel

Njuolggadusat movt juohkit earenoamáš muorračuohppamis luondduroasu geažil omd. buollimis, bieggadoajáhagas, gobbáfallheami j.s. leat fámoahuhtjuovvon 2017 sisaboahťojagi rájes.

Vuovdeeaiggádiidda guđet 2016 ja jagiid dan ovdal leat juogadan, galgá earenoamáš muorračuohppama netto badjebáza juogaduvvot nu ahte juohke jagi lasihuvvo jahkesisabohtui dat submi mii vástida 1 1/2 jagi šattu, gitta dassá go olles sisaboahu mii guoská vahátmuoraid čuohppamii lea sisaboahťun váldon mielde. Jahkásaččat galgá sisaboahťun čállit unnimusat 10 000 ru. juohkinsupmis. Dábálaš čuohppama badjebáza + earenoamáš čuollama badjebáhčaga oassi, dahká vuovddi jahkesisaboahu.

Jus vuovdeeaiggát guhte lea ožžon juogaduvvot sisaboahu earenoamážit, sirdá vuovdeopmodaga ovdal go ollislaš vahágahtton mearri lea mielde go vuovddi jahkesisaboahu mearrida, de lea vuovdeeaiggát geatnegahtton váldit mielde olles báhcán submi jahkesisaboahťun, dan maññemus sisaboahťojagis goas jođiha vuovddi.

Doallan dihte rehketdoalu vearutkeattes čuohppama oasis maññel luondduroasuid, de lea ráhkaduvvon bajásbidjan mii čájeha man olu lea jagis sisaboahťočállon, ja man olu lea báhcán maññit sisaboahťočállimii, vrd. 281-283 boasttaid.

XII. Meroštallat adnon vuovdefoandda vearogeatnegas oasis

Almmolaš doarjja galgá sisaboahťofievrriduvvot ealáhusdieđáhusa 3400 bostii, seammásgo submi manná vuovdefoandakontui. Visot supmit mat biddjojít vuovdefoandakontui, galget ealáhusdieđáhusas fievrriduvvot gollun 7700 bostii. Dat guoská maidai almmolaš doarjagiidda.

Bajilgovva dás čájeha movt meroštallat ollislaš vearogeatnegas sisaboaiduid, mat leat mákson vuovdefoanddas ja almmolaš doarjagiin. Sisaboahťosubmi galgá biddjot ealáhusdieđáhussii.

Luvvejuovvon vuovdefoandarudat mat adnojít vuovdešaddui ja vuovdeluottaid ráhkadeapmái ja divodeapmái, vuovdebiilaluottaid geassedivodeapmái, birasdoaimmaide je. Váldojít dábálaččat sisaboahťun 15 proseanttain.

Geahča lagabut Finánsadepartemeantta vearrolága § 8-2-1 láhkaásahusa.

Boasta 301

Máksojuovvon supmit vuovdefoandakonttus dakkár ulbmiliidda mat fátmastuvvojít belohakkii vearroluvvema njuolggadusaide, galget fievrriduvvot sihke a bostii ja b bostii.

Boasta 302

Vearroovdu sáhťta addit dušše adnon ovddeš gesson ja mákson vuovdefoandarudain. Visot doarjagat fertejít gessot ovdal vearroovdu meroštallama. Dán bostii fievrriduvvojít almmolaš doarjagat mat jagis leat boahťan vuovdefoandakontui, ja mat leat addon seamma doaimmabijuide mat jagis leat mákson vuovdefoandarudaiguin 301 boasttas.

Boasta 303

Dás boahťa ovdán vearroovdu meroštallanvuodđu.

Boasta 304

Dása fievrriduvvo meroštallon vearroovdu.

Boasta 305

Submi galgá dása fievrriduvvot go sisaboahťojagis lea boahťan almmolaš doarjja vuovdefoandakontui dakkár investeremii mii lea ovddit jagiid dahkkon, ja mas ovddit jagiid lea meroštallon vearroovdu.

Boasta 306

li galgga addot vearroovdu daid adnon vuovdefoandarudain maid almmolaš doarjagat gokčat maññel. Go dohkkehuvvon doaimmabiju almmolaš doarjja mákso vuovdefoandakontui, ja ovddit jagiid lea meroštallon vearroovdu seamma doaimmabiju adnon vuovdefoandaruhťii, de ferte vástideaddji proseanta mii foandarudas meroštallui vearuheapmin, meroštallot dan almmolaš doarjagis, ja lasihuvvot vearogeatnegas sisaboahťun dán boasttas. 305 boastta submi galgá dán meroštallamii vuodđun.

Jus seamma ulbmilii lea addon doarjja mii lea seamma olu dahje eanet go adnon vuovdefoandarudat, de máchahuvvo olles ovddeš meroštallon vearroovdu.

Go lea juo máchahan vearroovdu, de galget doarjarudat mat maññel leat vuolggahuvvon vuovdefoandakonttus, verolaččat meannuduvvot vuovdefoandaruhťan (mas sáhťta addit vearroovdu, jus dat adnojít dan ulbmilii mat dán eavttuid devdet).

Boasta 307

Jus dán jagis lea mákson ruhta vuovdefoandakonttus dakkár ulbmiliidda mat eai vuogadahte vearroovdu, de fievrriduvvo dat dása.

Boasta 308

Dat submi mii dás boahá ovdan, lea mielde 507 boastta XIX oasis, vej. RF - 1177 266 boasttas ja RF-1175 (vej. RF- 1167 dahje RF-1368) 3900 boasttas.

XIII. Čielggadit

opmodatárvvuid mat laktásit vuovdeopmodahkii

Ekonomalaš jodihanveara vuovdeopmodaga opmodatárvu ja opmodatárvu eará opmodatárvvuin mat laktásit vuovdeopmodahkii, meroštallojit sierralaga, ja dat galget fievrreduvvot vearrodieđáhussii/fitnodatdieđáhussii iešgudet boasttaide.

Dan ekonomalaš jodihanveara vuovddi opmodatárvu lea čállon ovdagihtii devdon sisaboahito- ja opmodatvearu vearrodieđáhussii. Opmodatárvu daid gullelaš vuogatvuodaide mat ávkkástallojit ekonomalaččat, galget datte juohke jagi dárkkistuvvot.

Boasta 311

Dás meroštallo opmodatárvu daid bivdovuogatvuodain maid vuovdeeaiggát ieš ávkkástallá. Ili meroštallo opmodatárvu jus dán opmodagas ii leat addon goddinlohpi unnimusat ovttá eallái. Goddon elliid lohku geardduhuvvo daid árvvuin mat leat ovdun iežas ávkkástallon bivdovuogatvuodas, mii boahá ovdan Vearrodirektoráhta 2019 tákserennjuolggadusain § 3-2-5, ja buvttá geardduhuvvo “netto” kapitaliserendahkiiin mii 2019 ovddas lea biddjon 10:i, geahča Takserennjuolggadusaid § 2-1-5.

Boasta 312

Viessosadjeláigolága ovddeš rievdadusa mielde adno viesso- ja astoáiggeopmodagaid viessosajiid láigolaš vuogatvuoda oamasteaddjin ja galgá dan ovddas opmodatvearuhuvvot. Láigolaš galgá opmodatvearuhuvvot eananláigodivada kapitaliseren gáibádusa ovddas iige láigovuogatvuoda ovddas. Go opmodatárvvu meroštallan lea seamma goappašiid háviid, de galgá submi meroštallot nugo rávvejuvvon vulobealde.

Boasttat 313 - 315

Dáid boasttaide fievrreduvvo kapitaliserejuvvon opmodatárvu vuogatvuodain mat laktásit vuovdeopmodahkii. Opmodatárvvut meroštallojit nu ahte brutto láigosisaboahut geardduhuvvojit kapitaliserendahkiiin. Lea dušše iešalddis vuogatvuoda láigosisaboahutu mii galgá leat mielde meroštallamis. Eará addosiid (ofelastin, láigohit fatnasa, beatnaga, idjadanbáikki je.) máksu ii galgga leat mielde. “Bruttoin” oaivilduvvo ahte hálddašangolui eai galgga das gessot.

Láigohuvvon čievrvieččahaga, geađgeroggama ja sullasaččaid árvobidjamis, čujuhuvvo

Vearrodirektoráhta cealkámuššii geardduhuvvon “Duomut, cealkámušat je. vearroáššiiin ja vearrogažaldagain” 1983, siidu 773.

Boasta 316

FUOM: Dán boastta submái addo 35 proseantta árvobidjanvuoládus vearreroštallamis.

316 boastta submi fievrreduvvo ovttalbmofitnodaga ovddas sisaboahito- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 4.5.4 bostii. Ovddasvástideaddji fitnodagat (ANS/DA/vuovdeovttasomastus) fievrredit submi “fitnodatdieđáhussii” 512 bostii.

Oasusfitnodagat fertejit lákkit supmi sisaboahito- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 401 D bostii.

XIV. Boazodoallu - rehketoallooassi

Dása fievrreduvvo bajilgovva mii čájeha boazodoalloealáhusa doaibmabohtosa boazodoalloealáhusas ja boazodoallogessosa meroštallama.

Boasta 322

Dán bostii fievrreduvvojit buot sisaboahut bohccos reidejuvvon buktagiin, ja bohccos ráhkaduvvon liigebuktagiin, oktan dujiiguin. Sisaboahutu njuvvonbohccuid vuovdimis ja liigebuktagiin njuovahakkii ja osttiide eai gula dán bostii ja fievrreduvvojit 321 bostii.

Boasta 328

Mañgel doaibmagoluid supmi gessosa, boahá dán boasttas ovdan boazoealáhusa čielga doaibmaboahut.

Boasta 329

Dás gessojit kapitálasisaboahut ja lasihuvvot kapitálagolui mat leat mielde doaibmabohtosis, muhto mat eai galgga váldot mielde gaskamearremeroštallamis.

Boasta 330

Boasta guoská sidjiide gudet atnet Ealáhusdieđáhusa 1 dahje Ealáhusdieđáhusa 5. Dán boasttas fertejit danne geassit/lasihit daid supmiid mat leat fievrreduvvon 3890 ja 7890.

Boasta 331

Go vearramáksi addá sisa ealáhusdieđáhusa 2, de galgá dát boasta adnot divvun dihte erohusaid gaskal rehketoalolálaš ja verolálaš árvvuid, máhčan dihte reantuid mat ealáhusdieđáhussii lea čállon, divvun dihte vearuhis sisaboahut/ii-geasusvuogaduvvama haga goluid j.e.

Boasta 332

Vásttolaš fitnodagaid oasseváldiide gudiiin ain lea gaskamearremearrideapmi, galgá submi sirdot RF-1220 101 bostii. Ovttalbmofitnodagaide ja

oasusfitnodagaide fievrreduvvo submi 345 bostii.

Boasta 333

Dása fievrreduvvojit liigudeamit ja atnuiváldimat boazodolliid heaittihan- ja nuppástuhtinfondii/-foanddas. Atnuiváldimiid ja ruhtabidjamiid erohus mii boahá ovdan 333 boasttas, sirdo RF-1175 0402 boastta C kolonnii, (dahje RF-1167 0402 boastta C kolonnii). Jus atnuiváldin lea stuorámuš, de šaddá divvunboasttas lasáhus. Jus liigudeapmi/ruhtabidjan lea stuorámuš, de šaddá divvunboasttas geasus.

Boazodoallogeasus

Geasus meroštallo dál sierra njuolggadusaid mielde, geahča XVI oasi vuolde.

Doppe gávdná maid gustovaš neriid gessosii.

FUOM! Boazodoallogessosa vuodus eai

galgga váldot mielde passiivva kapitálasisaboahut/-golui ja vuoto- ja massinkonttu supmit mat dán ealáhussii laktásit, vrd. 329 ja 330 boasttaid.

Boasttat 334 ja 335

Dás čájehuvvo boazodoallogessosa meroštallan. Dát sirdo sisaboahito- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 3.2.16 bostii. Jus gaskamearremearrideapmi ii leat álggahuvvon, de vižžo submi mii galgá fievrreduvvot 334 bostii ja 332 boasttas.

XV. Boazodoalu ja vuovde-doalu oasusfitnodaga sisaboahutu gaskamearremeroštallan

Vearrogeatnegas sisaboahutu boazodoalloealáhusas galgá, go eavttut leat devdon, mearriduvvot gaskamearresisaboahutu vuodul. Dál dušše boazodoalus mas lea ovttalbmofitnodat, sáhtá atnit gaskamearremearrideami. Oasusserviide ja serviide main lea oassálastinmearri mat eaiggádit vuovddi, lei 2019 mañemus jahki mas lea gaskamearremearrideapmi. Oasussearvvit ja searvvit main lea oassálastinmearri boazodoalus main 2019 lei mañemus jahki gaskamearremearridit, galgá rehkenastot gaskamearalálaš vuolle- dahje badjemeroštallan.

Boasta 345

Dása fievrreduvvo mañemus sisaboahutojagi doaibmaboahut (earret kapitálaboasttat) mat vižžojit boazodollii boasttas 332.

Boasta 347

Dás boahá ovdan boazodoalu meroštallon gaskamearresisaboahutu.

Boasta 348

Dása fievrriduvvo boazodoalu divvojuvvon doaibmaboadus, mii vižžo 345 boasttas.

Boasta 349

Dás ovdanboahdá boazodoalu jahkesisaboadu ja gaskamearresisaboadu erohus, maid ferte divvut ealáhusdieđáhusas vai sáhtá mearridit vearrogeatnegas sisaboadu. Submi sirdo RF-1175 0402 boastta C kolonnii (vejolaččat RF 1167 dahje RF-1368 0402 boastta C kolonnii).

Boasta 350

Dás boahdá ovdán vuovdedoalu meroštallon gaskamearresisaboahu.

Boasta 351

Dása fievrriduvvo vuovdedoalu divvojuvvon doaibmaboadus, mii vižžo 345 boasttas.

Boasta 353

Dás ovdanboahdá dat divvun mii galgá fievrriduvvot RF-1175 dahje RF-1368 0402C bostii.

XVI. Eanadoallu/gilvvagárdi/ guolgaeallit – rehketoallooassi, ja eanandoallogessosa vuoddu

Fealta galgá devdot, vaikko it gáibitge eanandoallogessosa.

Sii guđet gáibidit eanandoallogessosa, galget russet 439 ja 440 boastta jearaldagaide.

Boasttat 411 - 429

Dása fievrriduvvo e/š/n brutto doaibmasisaboaiduid doaibmasisaboaiduid bajásibidjan (ealáhusdieđáhusa boasttat 3000 - 3900) mas leat ollislaš doaibmagolot gesson - mii dagaha 429 boastta doaibmabohtosa. Dát lea vuodđun vej.eanandoallogessosa meroštallamii.

Eanandoallogeasus

Dábálaš sisaboahu meroštallamis sáhtá addot eanandoallogeasus eanadoalu, šaddogárdi, náhkkealáhusa ja honnetbuvttadeami positiivva ealáhusisaboadus.

Eanandoallogeasus ii addo vuovdedoalu ja boazodoalu sisaboadus. Gessosa birra boazodoalu ealáhusdoliide, geahča vulobealde.

Gáibiduvvo ahte guhte lea vuoigaduvvon eanandoallogessosii bajábealde namuhuvvon ealáhusain, jodiha dán doaimma nu ahte buvttada ja jodiha viehka olu iežas buktagiid.

Geasus lea doalloovttadahkii gullelaš. Daid háviid go doalloovttodagas leat moadde doalu,

addo dušše okta geasus. Gos eanet doallit, main juohkehaš oamasta iežas doalloovttadaga, jodihit muhtinlágan ovttasdoaluid, addo okta geasus juohke doallái. Makkár sisaboadut addet eanandoallogessosii vuoigatvuoda, leat dat mat fátmastuvvojit Finánsadepartemeantta vearrolága lálkaásahusa § 8-1 B oasis. Dás leat mielde vel “eará ealáhusdoaimma” sisaboadut, go brutto gálvojohtu ii leat badjel 30 000 kr. Go muđui leat eavttut devdon, de gullet dan vuđđui dat kapitálasisaboadut mat dábálaččat fievrriduvvojedje ovdeš eanadoalu ealáhusdieđáhusii.

Vai galgá leat vuoigaduvvon gessosii, de ferte doalli 2020 sisaboahtojagi badjel bealis leat orrun doalloovttadagas. Beroškeahttä orrungeatnegas, addo eanandoallogeasus vearromáksái guhte jodiha honnetbuvttadeami dahje guolgaeallibiebma ealáhusain, jus muđui eará eavttut leat devdon.

Erenoamáš háviid buolvamolsumiid dáfus - mas nuorat buolva lea váldán badjelassas doalu - sáhtá addit sierralobi orrungeatnegas. Lihttoláigolaččatge guđet eai sáhte orrut doalus, sáhttet oázžut sierralobi orrungeatnegas. Vuoigaduvvon olmmoš ferte ankket orrut govtolaš lahka doalloovttadaga (vuollel 20 km adno álot “govtolaš lahkan”).

“Ráktogeasus”

Jus dus lea ealáhusisaboahu ráktobuvttadeamis

Romssas ja Finnmárkkus earret dán suohkaniin: Báhcavuotna, Beardu, Divrrát, Rivtták, Hárstták, Ivvárstádit, Giehtavuotna, Loabák, Málatvuopmi, Siellat, Sážžá, Ráisavuotna, Dielddanuorri ja Romsa, de sáhtá gáibidit sierra gessosa sisaboadus. Gessosa fertet ieš meroštallat ja fievrridit sisaboahto- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa 3.2.17 bostii. Geahča vulobealde, máksomeriid ja eará nuolggadusaid birra.

Máksomearrenjuolggadusat eanandoallogessosii:

Gessosat 2020 ovddas leat 90 000 ruvno + 38 proseantta dan sisaboadus mii lea badjel 90 000 ruvno, gitta máksimála gessosii mii lea 190 400 ruvno juohke doalloovttadaga nammii.

Máksomearrenjuolggadusat boazodoallogessosii:

Gessosat 2020 ovddas leat 63 500 ruvno + 38 proseantta dan sisaboadus mii lea eanet gitta 166 400 ruvno rádjái.

Ráktogessosii gustojit dát máksomearit:

2020 gessosat šaddet 54 200 kr. + 32 proseantta sisaboadus mii lea badjel 54 200 kr, gitta máksimála gessosii mii lea 142 000 kr juohke doalloovttadaga nammii.

li sáhte addit eanet go ovttá gessosa juohke vearromáksi nammii. Go vearromáksi jodiha

eanet go ovttá ealáhusa, ealáhusain eanandoallu, boazodoallu ja ráktobuvttadeapmi, de galget gessosat meroštallot juohke ealáhusii. Vearromáksái guđes lea gáibáduš oázžut eanet go ovttá dán gessosii, sáhtá addit eanemusat 190 400 kr gessosii.

Obbalaččat:

Gessosat sáhttet dušše vuolidit dáid doaimmaid sisaboahu nollii. Jus dákkár doaimma sisaboahu lea omd. 14 000 kr, de šaddá geasus 14 000 kr.

Dat doaibma mii vuoigadahtá gessosa, ferte leat jodihuvvon badjel beali sisaboahtojagis. Guđet juogadit dan ealáhusa sisaboahu ja addet sisa oktasá ealáhusdieđáhusa, galget juogadit gessosa gaskaneaset seamma goris go sin sisaboadut leat. Eanandoallogessosii lea doarvái ahte okta dán lea registrerejuvvon orrume doalloovttadagas, vrd. ovddabealde.

FUOM! Boazodoallogessosa ja “ráktogessosa” vuodu meroštallamis, eai galgga dáid ealáhusaide gulli passiivva kapitálasisaboadut váldot mielde.

Eanandoallogessosa meroštallan

Boasttat 430-436

Dása fievrriduvvojit dat boasttat mat lassin doaibmabohtosii gullet vel eanandoallogessosa meroštallanvuđđui.

Boasttat 431 ja 432

Dása fievrriduvvojit kapitálasisaboadut/golut mat eai leat mielde doaibmabohtosis, muhto mat laktásit eanadoallooibmii.

Boasta 433

Sii sáhttet guđet dan dáhttot, váldit vuovdedoalu dahje eará ealáhusa biomássa-/muorrabuvttadeami šáblongameroštallon sisaboahu eanadoalu sisabohtui, lasihan dihte eanandoallogessosa vuodu. Sii geat sirdet dán sisaboahu vuovdedoalus, galget viežžat supmiid boasttas 523 dahje 270 skovis RF-1177 “Eanadoallu”.

Submi mii galgá sirdot, galgá máksimálat dahkat 55 proseantta doaimma brutto buvttadansisaboadus. Submi fievrriduvvo nai ealáhusdieđáhusa bostii 0402 bostii C kolonnii eanodoalus positiivva ovdamerkestagain.

Sisaboahu dan ealáhusas mas biomássasisaboahu sirdo, ferte vuoliduvvot vástideaddji ealáhusdieđáhusa 0402 boastta C kolonnas.

Boasta 434

Go vearromáksi addá sisa ealáhusdieđáhusa 2, de galgá dát boasta adnot divvun dihte erohusaid gaskal rehketoallolaš ja verolaš árvvuid, máhchan dihte reantuid mat leat fievrriduvvon ealáhusdieđáhusii, divvun dihte vearuhis sisaboaiduid/ii-geasusvuoigaduvvama haga goluid j.e.

Boasta 435

Dás boahhtá ovdan ollislaš ealáhus-sisaboahu eanandoalus/gilvvagárddis/guolgaealliealáhusas/ honnetbuvttadeamis, mii lea eanandoallogessosa meroštallanvuodus mielde.

Boasta 436

Jus leat ovttasdoalu/ANS/DA oassálasti eanandoalus dahje guolgaealliealáhusas ja dus lea eanandoallogessosi gáibádus, de galgá dása fievrredit dan oasi eanandoallogessosa meroštallanvuodus mii gullá fitnodahkii. Submi vižžo "Oassálastiedieđáhusas" RF-1221, 1155 boasttas, minus 1156 boastta. Eambo vuodđomeroštallama birra, geahča "oassálastiedieđáhusa" RF-1222 bagadusa. ANS/DA ovttasdoalu oassálasti, guđes lea eanandoallogessosi gáibádus, muhto guhte ii atte sierra ealáhusdieđáhusa ja RF-1177, meroštallá iežas gessosa dan vuodul mii boahhtá ovdan "Oassálastiedieđáhusa" RF-1221 1155 boasttas.

Boasta 437

Dás boahhtá ovdán eanandoallogessosa ollislaš meroštallanvuoddu.

Boasta 438

Dása fievrreda meroštallon eanandoallogessosa. Boastta galgá dušše deavdit go eavttut leat devdon, geahča ovdalis "Eanandoallogeasus" bajilčállagis.

Boasta 439

Vai sáhtá deavdit 438 boastta "Meroštallon eanandoallogeasus", de fertet vástidan "juo" 439 boastta goappaš dárkkistangažaldagain. Orrunáiggi eavttut soitet leat devdon jus don leat buolvamolsumis váldán badjelasas opmodaga, muhto it ieš vuos oro doalus. Sáhtát dasto lihtoláigolažžan deavdit orrunáiggi gáibádusaid, jus it sáhte orrut opmodagas, go lihtoláigoheaddji das orru.

Boasta 440

Dás galgá vástidit leago eanandoalu/gilvvagárdi/guolgaealliid sisaboahu mii galgá leat eanandoallogessosa vuodđun 437 boasttas, vásttolaš fitnodagas mas lea okta oktasaš doalloovttadat. Oktasaš doalloovttadat mearkkaša ahte ovttatat máksimálat sáhtá olahit ovttá eanandoallogessosa, mii galgá oassálastiid gaskkas juogaduvvot. Náittosguoimmit geat goappašagat gáibideaba eanandoallogessosa feriteba dása russet "jua".

XVII. Sierra gessosiin náittosguoibmejuohkin

Sii geat gáibidit dáid gessosiid juohke náittosguoimmiid gaskkas, feritejit deavdit fealltaid ja fievrredit supmiid iežaset vearrodieđáhusa guoski boasttaide. Eanandoallogeasus fievrreduvvo sisaboahto- ja opmodatvearu vearrodieđáhusa bostii 3.2.15. Boazodoallogeasus bostii 3.2.16.

XVIII. Dleđut vuolttu birrago realiseredettiin dábálaš eanandoalu dahje vuoddedoalu mii vearrologa § 12-11 (4) mielde ii galgga leat meroštallon personsisaboadus.

2016 sisaboahtojagi rájes ii galgga vuoiitu realiseremis dábálaš eanandoalu ja vuoddedoalu, leat ovttalbmofitnodaga personsisaboahtovuodus mielde, vearrologa odđa § 12-11 njealját ladđasa mielde.

Vuoiitu vuovdimis dábálaš eanandoalu dahje vuoddedoalu maid lea háhkan ovdal odđajagimánu 1.b.2016, galgá leat personsisaboahu meroštallanvuodus mielde, vaikko muhtin oassi vuoiittus mearriduvvo áiggi dáfus manjel. Vuoiitu vuovdimis dábálaš eanandoalu dahje vuoddedoalu viessosaji, mii ii lean badjel 15 000 kr, vrd. vl. § 12-11 (4) nu movt dat lei 2015 rádjái, ja mii lea háhkon ovdal odđajagimánu 1.b. 2016, ii leat leat meroštallanvuodus mielde.

Boasta 450

Dása fievrreduvvo(-jit) máksu(-vssut).

Boasta 451

Opmodaga meroštallon boahhtiárvu fievrreduvvo dása (oktan vej.bajásmuđemiin).

Boasta 452:

Dás boahhtá vuoiitu ovdán.

Boasta 453

Jus vuoiitu galgá váldot vuoiito- ja massinkonttus (RF-1219), de galgá skovis addot sierra gáhppálat dán vuoiitu ovddas. Vuoiitu, dat oassi mii dán jagis váldo sisaboahkun, galgá dán bostii fievrreduvvot. Jus olles vuoiitu lea jagis fievrreduvvon sisaboahkun, de dat submi mii lea fievrreduvvon 452 bostii, fievrreduvvo nai 453 bostii. Submi galgá sirdot Personsisaboahu meroštallanskovi (RF-1224) 1.6 bostii, ja vuoiitu gessojuvvo de eret personsisaboahtovuodus.

XIX Vuoddedoallu – ovttalbmofitnodagaid jagáš sisaboadut ja golut

Boasttat 501-502

Dása fievrreduvvojit vuoddedoalloeláhusa brutto doaimmasisaboadut ealáhusdieđáhusa 3000 ja 3100 boasttain.

Boasta 504

Dása váldojuvvojit mielde sisaboadut bivddus, guolástusas, darfečuohppamis, čievrvieččahagain, láigosisaboaduin, gahčahatvuoiगतvuodaid sisaboaduin ja eará láigohansisaboaduin. Dákkár sisaboaduid ii sáhte fievrredit hirsakontui.

Boasta 505

Dása fievrreduvvo negatiivva sáldo sisaboahku, mii lea šaddan dán jagi dahje ovddeš jagiid. Sisaboahu ii sáhte fievrredit hirsakontui. Daid sisaboahtojagiin goas a, c, d ja j joavkku sáldo, mearriduvvon vearrologa § 14-42 mielde, lea negatiiva, galgá boahtofievrredit ovttá oasi mii unnimusat vástida joavkku alimus vuolidahttinmeari.

Boasta 506

Dása fievrreduvvo jagáš vuoiito- ja massinkonttu sisaboahu/geasus. Jus sáldo lea positiiva, de galgá sáldos unnimusat 20 proseantta sisaboahtofievrredit. Jus lea negatiiva sáldo, de sáhtá gitta 20 proseantta gesusfievrredit. Sisaboahu/gessosa ii sáhte fievrredit hirsakontui.

Boasta 509

Dán bostii fievrreda ollislaš doaimmagoluid

Boasta 510

Jus čálát maidege dán bostii, de várut ahte goappašat kolonnat devdijit seamma supmiin. Supmiin galgá leat nuppegežiid ovdamerkestat.

Boasta 523

Deike fievrreduvvo geasus jus soaitá sirdit (válljenfriddja) šablongameroštallon sisaboahu biomássa-/ muorrabuvttadeamis vuoddedollui, vai lasiha eanandoallogessosa vuodu. Šablongameroštallon sisaboahu maid sáhtá sirdit, galgá máksimálat meroštallot muora/biomássa buvttadeamis 55 %:i bruttosisaboadus. FUOM: Vástideaddji submi galgá biddjot ealáhusdieđáhussii 1 (RF- 1175) dahje Ealáhusdieđáhussii 5 (RF-1368) eanandoalu 0402 C bostii.

Boasta 525

Fuomáš ahte vej.vuollebáza galgá mannat hirsakontui, muhto badjebáhcaga dáfus sáhtá válljet.

Boasta 526

Dása sáhtá dušše fievrredit supmi jus lea badjebáza 525 boasttas.

XX Hirsakontu (ovttalbmofitnodagaid váste)

Galgá ásahuvvot hirsakontu juohke doalu/suohkana ovddas gos vearrogeatnegasas lea vuoddi

Boasta 532

Dán bostii bidjet ovddit jagi hirsakonttu sáldo. Dát guoská nai dain dilálašvuodain go don leat badjelasaváldán eanandoalu jotkkolašvuodain ja mas ovddit eaiggádis lea leamašan hirsakontu. Dalle adno ovddit eaiggáda ovddit jagi hirsakonttu sáldo.

Boasta 535

Dás bohtá ovdan dán jagáš vuovdedoalu badjebáza mii ii leat njuolga sisabohtofievrrreduvvon sisabohtojagis dahje dán jagáš vuovdedoalu vuollebáza. Njuolggadusat vuoto- ja massinkontu birra, vrd. § 14-45, gustojit vástideaddji nu guhkás go dat heivejit hirsakontui. Jus fitnodat addá sisa ealáhusdieđáhusa 1 dahje Ealáhusdieđáhusa 5, oktiivástida submi ealáhusdieđáhusaid 7910 boasttain.

Boasta 537

Jus boastta 536 sáldovuodđu lea

Boasta 539

Jus boastta 536 sáldovuodđu lea negatiiva, de fievrreda vuodus eanemus 20 proseantta dáikko geasusin.

XXI. Vuovdedoalu jagáš badjebáza/vuollebáza**Boasta 551**

Dása fievrriduvvo hirsakonttu jagáš sisabohtolasáhus/sisabohtogearus. Leaš dal juogo 537 boasta vai 539.

Boasta 552

Submi mii dása galgá, bohtá ovdan 511 ja 526 boasttaid supmis.

Boasta 553

Dás máhcahuvvo submi mii lea sirdon eanandollui 523 boasttas.